

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ
Министерство образования и науки Республики Ингушетия
ГБОУ "СОШ-детский сад с.п. Джейрах"

РАССМОТРЕНО

СОГЛАСОВАНО

УТВЕРЖДЕНО

Руководитель МО

Заместитель директора
по УР

Директор

Беркушкина И.А.

Евлоева М.У.

Тачиева Э.М.

Протокол №1
от «25» 08 2023 г.

Протокол №1
от «29» 08 2023 г.

Приказ №1
от «01» 09 2023 г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

учебного предмета «Родная литература»

для обучающихся 1 – 4 классов

4 класс

с.п.Джейрах 2023 год

Кхетора кьахат (пояснительная записка)

Таханарча школан хьалхашка латт доккхий декхараш. Кертгерча даькъе уж да хьалкхувш йоагIа тIехье эздел долаш, гIулакхаца, нахаца товш, Iимерза, ший моттиг дIалаца ховш, Даьхе а, кьам а, дезал а лоархIаш, шийна хьалхашка латта декхараш кхетадеш, цу хьаькьахьа кьахьегаш, дийша, Iилман лардаш Iомаь, вахаре царех пайда эца ховш хьалкхехар.

Вахар дегIадоагIа Iилма, техника, культура дегIадарца. Царга хьежжа хила беа дешархошта тахан беш бола хьехам. Школашка вахарцара бувзам чIоагIбаро дIадех хьехархошкара дешархой теркам тIабахийта дезар – дукхагIа долча даькъе шоашка уйла яйтар, Iилман лардаш тохкаш болх байтар, Iомадаьчох вахаре пайда эца ховргдолаш.

Наьна мотт Iомабар, грамматика хар боккха лоархIам болаш да дешархой кхетам дегIабоалабара, хIана аьлча, мотт Iомабарца кхетаю мета хозал, из бIаьхий хилар, кхыча кьамий мотт а дикагIа кхетабу бераша, цар культура йовза а новкьостал ду. Дешархошта дIахьехар хила деза уж кхетаргболаш, цIенача, аттача меттала, Iомадаьчох ма хулла дукхагIа дукхагIа пайда эца йиш хургйолаш. Цудухьа наьна мотт хьехачо кертгердар хьаькоададеш, цунна теркам тIабохийташ, грамматически бокьонаш вIаши юташ бе беа ший болх.

Наьна метта уроках тIа дешархоша гIалгIай метта грамматически лардаш Iомаю, кьамаьл шаьрдара балхаш а ду.

ПхелагIча классе доладу грамматически даькъа – морфологи Iомае, из болх дIахьо ялхлагIчеи ворхIлагIчеи классашка. Из раздел я кьамаьла доакьоех кхетам луш, хьалха царех Iомадаьр кIоаргдеш, шердеш. Кьамаьла доакьош Iомадеш дешархошта ха деза предложенешта юкьера уж шеко йоацаш белгалдаха.

Дешархой кьамаьла культура лакхьари Iомадаьчун навькаш дегIайоалаьри хила деза хIара урока. Из болх дIахьо тайп-тайпара упражненеш кхоачашьярца. Упражненеша новкьостал ду Iомаь бокьонаш чIоагIье, орфографически а пунктуационни говзал чIоагIье, грамматически материал дикагIа кхетае а, йоазонца цунах пайда эца а.

Говзамеча йоазонех пайда эцаш, дувзадена кьамаьл шаьрдеш дешархой теркам тIабахийта беа хьехархочо сочиненеш, изложенеш язьяра,говзамеча текста тохкам бе Iомабара.

Тайп-тайпарча дошлоргах пайда эца Iомаде деза хьехархочо бераш, шоаш бувцаш бола мотт бIаьхий, ира, говза, хоза бувцаргболаш, кьамаьл деча хана а йоазув деш а гIалаташ дергдоацаш.

ХIара уроках, кердачох хоам беш, хьалха Iомадаьр дагалувцийта деза дешархошка, кердачун хьалха Iомадаьчунца бувзам а беш.

ХIара классе шу дIадолалуш а шу чакхдоалаш а хьалха Iомадаьр кердаккха деза дешархошца, программаца белгалбаьккха дувзадена кьамаьл шаьрдара болх бизза дIабахьа беа.

ГIалгIай мотт хьехара гIулакх доагIача тайпара хьехархочо дIахьой, дешархошта шоай наьна мотт безалургба, шоаш Iомабеча кхыча кьамий метай бокьонаш йовза атта хургда.

№	Хетар таърахъ	Дола таърахъ	Сахъа таш	Урока тема
1			1	І чет. Даъй – мохк-ГІалгІайче. 8 с. .Хамхоев А. «ГІалгІай мохк». Яндиев Дж. «Тахан со ГІозваънна...»
2			1	Гагиев Г. «Къамаъл». Осмиев Хъ. «Ма къаьга доагІа...»
3			1	Чахкиев С. «Магас». Гагиев Къ. «Магас-гІала».
4			1	Чахкиев С. «Наъсаре». Кодзоев Т. «ГІишлонхой Іуйре». Озиев С. «Даъхен ираз Іалашде».
5			1	Вай байракх. Вай герб. Паччахъалкхен гимнах. ГІалгІай республика Конституци. Гагиев Г. «Вай Конституцех»
6			1	Гагиев Г. «ГІаьнаш лега ха»
7			1	Хъамсара Іалама сурташ. 4 с. Торшхоев И. «ХъунагІара гуйран Іуйре».
8			1	Шадиев С. «Эггара боккхагІбола чкъаьра»
9			1	Саракаев Хъ. «Аьрки салаІар»
10			1	Ведзижев А. «ЭгІар»
11			1	Къахъегам,ГІулакх, эздел – вай доттагІий ба. 8с. Плиев М-С. «Кхоанен даъй».
12			1	Осмиев Хъ. «Безам ба са». Ужахова Х. «ГІишлонхой».
13			1	Берсанов Х. «Дикадар , водар».
14			1	Костоев І. «Къоаной КІанти».
15			1	Плиев М.-С. «Йиъ хъажкІа».
16			1	Шадиев С. «Лейлай цІай».
17			1	Шадиев С. «ХъагІ».
18			1	Халкъа багахбувцам. 9 с. «Багахбувцама дош-хозала хъаст» Танкиев А. Иллеш.
19			1	Кицаш. Ховли – довзалеш.
20			1	Фаьлга хъалха оалараш. «Тешаме новкъост» (фаьлг).

21			1	«Берза дув», «Борзи ж1алии» (фаялгаш).
22			1	«Маъра к1аьнк» (фаялг).
23			1	«Дошо фийг (фаялг).
24			1	«Кхо хъехар» (фаялг). «Къе саги борзи» фаялг.
25			1	«1овдалча берзах бола фаялг».
26			1	Машараи доттаг1алаи т1ехъа. 7 с. «Доттаг1а» Гагиев Г.
27			1	Мальсагов К. З. «Наъна мотт»,
28			1	«Сердалонга бода никъ.» Котиева Н.
29			1	«Осканов Суламбик-халкъа турпал» Котиева Н
30			1	«Машар» Гагиев Г. «Ма дика дар» Хамхоев А.
31			1	« Сона байнаб т1ом» Вышегуров. М.
32			1	«Бераш даъхен кхоане я», Осмиев Хъ.
33			1	«Шоайла машар лоаттабе» Озиев С.
34			1	«Хаъхочун да» Чахкиев С.
35			1	Г1алг1ай йоазонхой. 12 с. Озиев С. «Къахъегам», «Кадайли мекъали», «Совг1ат».
36			1	Озиев С. «Бераш-дегаг1оз»
37			1	Зязиков Б. «Б1аьсти».
38			1	Осмиев Хъ. «Керда шу», «Б1аьсти йоаг1а».
39			1	Муталиев Хъ. «Кулгаша б1аргаша». «Б1аьстан дог1а».
40			1	Яндиев Дж. «Лермонтовга» .Яндиев Дж. «1а», «Б1аьсти».
41			1	Ведзижев А. «Мух». Ведзижев А. «Низа овла»
42			1	Чахкиев С. «Безама юхъанцара оаг1илг»
43			1	Чахкиев С. «Нана»
44			1	Плиев М-С. «Тирк», «Бутт»
45			1	Плиев М-С. «Са моаршал да хъога»
46			1	Гагиев Г «Г1айг1а оаш ма елаш», «Г1араг1ураш»
47			1	Дувца вай ноаноех лаьца. 4 с. Муталиев Хъ «Нана» Гагиев Г.«Нана тхъайса

				улл.»
48			1	Мальсагов .А. «Оаг 1ув хьаллабчача».
49			1	Шадиев С. «Даьци».
50			1	Осмиев ХЪ. « Нана дагалаьца». Хамхоев А. « Кхалнах».
51			1	Хьамсара 1алама сурташ. 9 с. Плиев А. «Шера ханаш», «Аькхе»
52			1	Чаплина В. «Ткъамашца лела сахьат»
53			1	Николаенко И. «Лоаман хий» Гагиев Г. «Даьхе»
54			1	Плиев А. «Б1аьсти йоалаш»
55			1	Осмиев ХЪ. «Б1аьстан денош» ,
56			1	Гагиев Г. «Б1аьсти», Кодзоев Н. «Б1аьстинг» .
57			1	Мякиев А. «Села 1ад»
58			1	Арапиев ХЪ. «Хьаст»
59			1	Гагиев Г. «В1овнаш». « Г1аи цун т1ехьей».
60			1	Шадиев С «Чарахьал дитар».
61			1	«Бакьилг»АрчаковТ.
62			1	Эрсий йоазонхой. 5 с. Пушкин А. «1уйре». «1ан сайре».
63			1	Паустовский К. «Хьу».
64			1	Чехов А. «Аьрзи».
65			1	Толстой Л. «Циска к1ориг».
66			1	Тютчев Ф. «Б1аьстан хиш».
67			1	Блок А. « О, ма безам ба са ваха».
68			1	Крылов И. « Баскилги зунгати».

